

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

SVETOVANJE, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE LASTNIKOV GOZDOV

Navodila za zaščito mladovja pred divjadjo Zaščita sadik in naravnega mladja gozdnega drevja z grobomrežastimi tulci

1 Predstavitev grobomrežastih tulcev

Uporabnost

Za posamično zaščito sadik gozdnega drevja ali naravno pomlajenih drevesc pred objedanjem vršičkov ter lupljenjem, drgnjenjem in grizenjem debelc s strani srnjadi in jelenjadi, tudi zajcev. Najbolj učinkoviti so za zaščito drevesnih vrst s košato rastjo, kot so jelka, macesen, bukev, hrast.

Opis tulcev

Grobomrežasti tulci so višine $h=1,5$ m (zaščita pred srnjadjo) ali 1.8 m (zaščita pred jelenjadjo) in premera 20 do 30 cm z večjimi odprtinami v mreži (1,5 – 2 cm) izdelani iz plastike. Vsakemu tulcu pripadajo 4 vezice.

Učinkovitost zaščite

Prednosti: ščiti pred objedanjem in lupljenjem in kasneje pred grizenjem, drgnjenjem lubja. Rastline so dobro osvetljene in prezračene.

Slabosti: zamudna postavitvev (norma: 100-120 tulcev na delovni dan s predhodno izdelanimi količki), vsakoletno vzdrževanje, zatikanje poganjkov v odprtine, ne ščitijo pred konkurenčno vegetacijo – predvsem so problematične ovijalke, vnos plastike v gozd

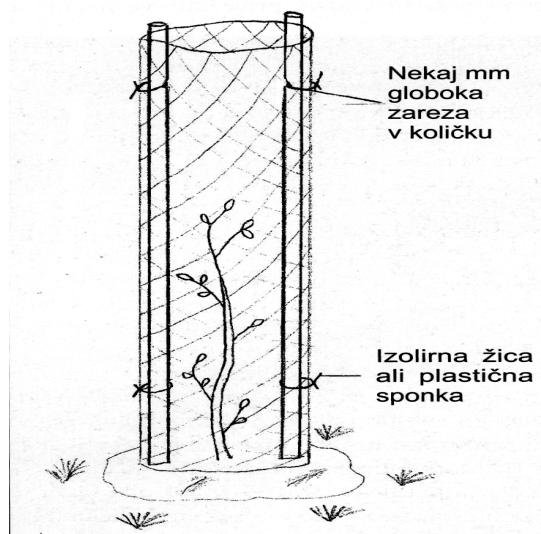
Nepravilna postavitvev: neustrezni koli prehitro razpadejo ali se zlomijo, pri prekratkih kolih se tulec upogne in zvije ali polomi sadiko.

Z dobro postavitvijo že v začetku se lahko izognemo pogostejšemu vzdrževanju.

2 Navodila za postavitvev in vzdrževanje grobomrežastih tulcev

Postavitvev

- Za pravilno postavitvev sta potrebna dva čvrsta kola iz kostanjevega, hrastovega, macesnovega ali robinijevega (akacijevega) lesa, in sicer iz črnjave, višine 30 cm več od višine mreže (1,80 ali 2,10 m), premera minimalno 3 cm. Primerne so tudi bambusove palice. V primeru zbitih ali skalovitih tal lahko lesene količke zamenjamo z gradbenim železom premera vsaj 10 mm.
- Kole je potrebno učvrstiti v tla z notranje strani mreže v primerni razdalji (20-30 cm).
- Pred natikanjem mreže je potrebno le-to oblikovati v valj oz. raztegniti v ovalno obliko.
- Mrežo je potrebno na štirih mestih pritrčiti na kole, kot je prikazano na sliki.
- Ostri rob mreže lahko poškoduje drevesce, zato ga je priporočljivo zavijati navzven in navzdol.

Vzdrževanje

- Spomladi je potrebno pregledati vse tulce. Nagnjene ali prevrnjene tulce je treba poravnati in ponovno učvrstiti s kolom. Prelomljene količke je treba zamenjati z novimi.
- Naravnati je treba vršičke drevesca, ki so se zataknil v mrežo.
- V primeru, da se je sadika v tulcu posušila, je treba tulec odstraniti ali posušeno sadiko zamenjati z novo (spopolnitev).
- Preko poletja je treba odstraniti vse ovijalke in močan zeliščni sloj.
- Ko sadike prerastejo višino tulca, tulce odstranimo iz gozda na primerno odlagališče ali uporabimo na novi lokaciji. V primeru nevarnosti lupljenja, drgnjenja in grizenja drevesc se tulci ne odstranijo, dokler ne začno razpadati. Kjer jo srnjad ali jelenjad ne objeda več, je treba mreže odstraniti iz gozda na primerno odlagališče ali uporabiti na novi lokaciji. V primeru nevarnosti lupljenja in drgnjenja se mreže ohranijo, dokler ne začno ovirati priraščanja drevesc v debelino.